



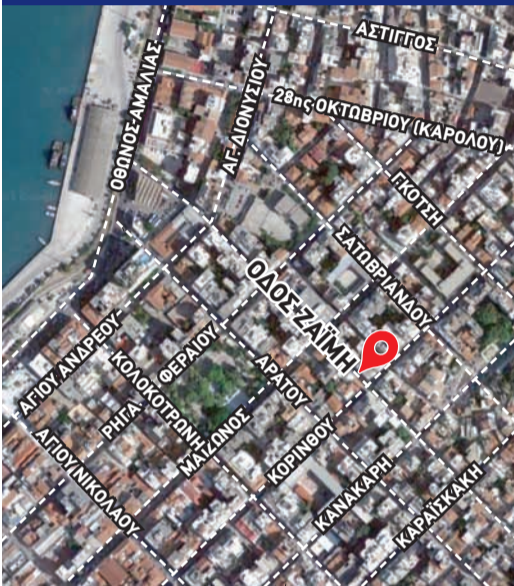
Επιμέλεια:  
ΚΩΣΤΑΣ  
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

# 1821



# Δρόμοι της φωτιάς

**ΟΔΟΣ  
ΖΑΪΜΗ  
ΖΑΪΜΗ**



**ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ  
ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1875**



Δημιουργώντας στις 10 Μαρτίου 1821 μια τεχνητή ένταση με μια πλαστή επιστολή για δήθεν παρεξήγηση με την τουρκική Διοίκηση, ο Ανδρέας Ζαΐμης και οι άλλοι πρόκριτοι της Αχαΐας, «πάγωσαν» το ταξίδι (ομηρείας) προς την Τριπολιτά και κέρδισαν χρόνο για να κηρύξουν την Επανάσταση μετά από μερικές ημέρες



Ερείπια του πύργου των Ζαΐμηδων στην Κερπινή Καλαβρύτων, που χτίστηκε κατά την προεπαναστατική περίοδο



Το χτύπημα του Γιάννη Χονδρογιάννη εναντίον των Τούρκων στις 16 Μαρτίου 1821 στη «Χελωνοσπηλιά» της Λυκουριάς Καλαβρύτων, ήταν στην ουσία ένα τέχνασμα του Ασημάκη Ζαΐμη για να δημιουργήσει ένα *de facto*, το οποίο θα έκαμπε και τους τελευταίους δισταγμούς των προκρίτων για την κήρυξη της Επανάστασης

Στο επόμενο  
**Αθανάσιος  
Κανακάρης**

## Οικογένεια Ζαΐμη Με βαριά κληρονομιά

**Ζ**αΐμης. Ο ιδιοκτήτης γαιών κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, ο τοπάρχης που σε πολεμική περίοδο είχε την υποχρέωση να παραχωρεί στον Σουλτάνο ορισμένο αριθμό ιππέων.

**ΑΡΧΟΝΤΕΣ**, λοιπόν, σε κάθε περίπτωση οι Ζαΐμηδες, με την καταγωγή των πρωταγωνιστών των σημερινών «Δρόμων της Φωτιάς», να εντοπίζεται στην Κερπινή Καλαβρύτων, εκεί όπου υπήρχε και ο πύργος της εν λόγω οικογένειας κατά την προεπαναστατική περίοδο. Δεν ήταν τυχαίο χωριό, μάλιστα, η Κερπινή, καθώς είχε πάρει το όνομά της από τον πρώτο βαρόνο της Βοστίτσας, τον Ούγκο ντε Σαρπινύ κατά τη Δ' Σταυροφορία.

**Ο ΠΡΩΤΟΣ ΖΑΪΜΗΣ** που εμφανίζεται στην καταγεγραμμένη Ιστορία ονομάζεται Φίλιππος και το 1730 εξελέγη πρόκριτος των Καλαβρύτων. Από εκείνο το έτος και μέχρι την έναρξη της Επανάστασης, η οικογένεια Ζαΐμη εποπτεύει την περιοχή με το κληρονομικό δικαίωμα της δημογεροντίας. Σε αυτό συνέβαλε και ο διορισμός του Ανδρούτσου Ζαΐμη στο πόστο του Επαρχου της Πελοποννήσου, μια θέση, όμως, από την οποία έχασε τελικά το... κεφάλι του, συμμετέχοντας στα Ορλωφικά του 1770.

**ΟΙ ΖΑΪΜΗΔΕΣ** δεν ξέχασαν ποτέ το γεγονός, με τον Παπαφλέσσα να... αρχίζει τις μυήσεις στη Φιλική Εταιρεία το 1819. «Κεφάλι» της οικογένειας ο Ασημάκης Ζαΐμης, ο οποίος ως προύχοντας των Καλαβρύτων επιχείρησε να πείσει τον Αλή Πασά να επαναστατήσει εναντίον του Σουλτάνου. Αυτός έδωσε και την εντολή στον σωματοφύλακά του, Γιάννη Χονδρογιάννη, να πραγματοποιήσει ένα από πρώτα χτυπήματα εναντίον των Τούρκων στις 16 Μαρτίου 1821 στην «Χελωνοσπηλιά» της Λυκουριάς Καλαβρύτων. Ήταν ένα τέχνασμα με το οποίο ο Ασημάκης Ζαΐμης τερμάτιζε επί της ουσίας τις αμφιταλαντεύσεις και τη διστακτικότητα των προκρίτων. Μάλιστα, ο γιος του, ο Ανδρέας Ζαΐμης είχε εγγυηθεί το ίδιο του το... κεφάλι στους Τούρκους για τον Χονδρογιάννη!

**ΤΑ ΛΟΓΙΑ** του Ασημάκη Ζαΐμη, που πρώτος σήκωσε το λάβαρο της Επανάστασης στην Αγία Λαύρα στις 17 Μαρτίου 1821, για το *de facto*, πλέον, της Επανάστασης ήταν χαρακτηριστικά: «Ενώ ημεείς σκεπτόμεθα δια να εύρωμεν διέξοδον επί του δημιουργηθέντος ζητήματος, ο λαός μας επρόλαβε και εκήρυξε την επανάστασιν. Είμεθα εκ τούτων υποχρεωμένοι να τον ακολουθήσωμεν, διά να δώσωμεν την πρέπουσαν κατεύθυνσιν. Πάσα άλλη οδός, την οποίαν εσκεπτόμεθα να ακολουθήσωμεν, μας απεκόπη. Δεν μας χωρίζει, πλέον, καμμία διαφωνία».

### ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ...;

✓ Η οικογένεια Ζαΐμη συνδέθηκε με επιγαμίες με τις οικογένειες Ρούφου, Δελιγιάννη, Νοταρά, Χαραλάμπη, Νέγγρη, Αβέρωφ, κ.ά.

✓ Στον Καστελλόκαμπο υπάρχει η περιοχή «Ζαΐμείκια», που ανήκει στην οικογένεια Ζαΐμη από το 1828. Εκεί υπάρχει οικία, καθώς και το ιδιωτικό εκκλησάκι της Αγίας Λουκίας (αφιερωμένο στη Λουκία Ζαΐμη-Νέγγρη), με τις ταφικές κρύπτες της οικογένειας. Τις αγιογραφίες επιμελήθηκε ο σπουδαίος Φώτης Κόντογλου.

✓ Ο Ανδρέας Ζαΐμης είχε στην ιδιοκτησία του αρχοντικό στη γωνία των οδών Αγίου Ανδρέα και Ζαΐμη, χτισμένο το 1837 από τον μηχανικό Σταμάτη Κλεάνθη, το οποίο χρησιμοποιήθηκε ως κατοικία Δημάρχου, ως Αγλυτικό προξενείο και, κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, ως νοσοκομείο Αγυλογαλλών.

✓ Στον Μακρυγιάννη αποδίδεται η περίφημη φράση: «Τι Ζαΐμης, τι Μπραΐμης», που δεν έχει να κάνει τόσο με τα πρόσωπα, αλλά με τις ομοιότητες του νεόδμητου ελληνικού κράτους με την οθωμανική διοίκηση και όχι με τη βυζαντινή ή την αρχαία Ελλάδα.

✓ Κατ' άλλους η φράση αποδίδεται στον Κολοκοτρώνη κατά τη διάρκεια αντιπαράθεσης με τον Ζαΐμη. «Κολοκοτρώνη, Κολοκοτρώνη», είπε ο Ζαΐμης, «έξι χρόνους πασχίζεις να ενώσεις τα άρματα και ουδέ σε άφησα να τα ενώσεις, ουδέ θέλει σε αφήσω». Και ο Κολοκοτρώνης «του βάρεσε παλαμάκια», λέγοντάς του: «Εύγε καλέ πατριώτη, όπου δεν αφήνεις να ενώθουν τα άρματα, και αν ήταν ενωμένα δεν έκατε ο Ιμπράημης τα χωριά και να σκλαβώνει τον κόσμο».

**ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΤΕΙΤΕ** ότι ανάμεσα στους διαφωνούντες ήταν και ο Ανδρέας Ζαΐμης, ο οποίος λίγο έλειψε να έρθει στα χέρια με τον Παπαφλέσσα στη σύσκεψη της Βοστίτσας τον Ιανουάριο που προηγήθηκε, καθώς αρνείτο να πιστέψει (δικαίως όπως αποδείχθηκε...) τους ισχυρισμούς του φλογερού Αρχιμανδρίτη για δήθεν εξασφαλισμένη ρωσική βοήθεια. Ο σπουδασμένος στην Ιταλία αγωνιστής και μυημένος στην Φιλική Εταιρεία από τον Ανδρέα Λόντο το 1819, μπήκε στις 23 Μαρτίου 1821 στην Πάτρα με τον Παλαιών Πατρών Γερμανό, τον επίσκοπο Κερνίκης, Προκόπιο και τον Μπενιζέλο Ρούφο, συνυπογράφοντας την επαναστατική προκήρυξη του Αχαϊκού Διευθυντηρίου προς τους ξένους πρόξενους.

**ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ** του Αγώνα, ο Ασημάκης Ζαΐμης διετέλεσε μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και, μάλιστα, το 1823, παρά τη μεγάλη του ηλικία, πήρε μέρος στη νικηφόρα μάχη της Ακράτας. Τα εμφύλια πάθη, όμως, κυριάρχησαν σύντομα και η κυβέρνηση Κουντουριώτη δίωξε τους Ζαΐμηδες, φτάνοντας στο σημείο να διατάξει τον Καραϊσκάκη να πυρπολήσει το αρχοντικό της οικογένειας στην Κερπινή τον Δεκέμβριο του 1824. Ο Ανδρέας Ζαΐμης ανέλαβε αρχηγός του Οίκου μετά τον θάνατο του πατέρα του (από τύφο) στο Ναύπλιο το 1826, τη χρονιά που μετά την Εξοδό του Μεσολογγίου, έγινε, με απόφαση της Γ' Εθνοσυνέλευσης, πρόεδρος της «Διοικητικής Επιτροπής της Ελλάδος» (πρωθυπουργός). Είδε την πατρίδα απελευθερωμένη και επί Καποδίστρια διορίστηκε μέλος του «Πανελληνίου» και το 1835 αντιπρόεδρος του Συμβουλίου Επικρατειάς μέχρι τον θάνατό του το 1840 στην Αθήνα, όταν κηρύχθηκε τριήμερο εθνικό πένθος με διάταγμα του βασιλέα Οθωνα, ο οποίος τον είχε παρασημοφορήσει.

**Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ** των Ζαΐμηδων είναι βαριά, φτάνοντας έως τις ημέρες μας, με τον πρώην υπουργό των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας, Ανδρέα Φ. Ζαΐμη και τους γιους του, τον αντιπεριφερειάρχη Επιχειρηματικότητας, Ερευνας και Καινοτομίας, Φωκίωνα Ζαΐμη και τον πρώην πολιτευτή, Κωνσταντίνο Ζαΐμη. Και πιο πριν, με τον ύπατο αρμοστή της Κρήτης, πρωθυπουργό της Ελλάδας και πρόεδρο της Δημοκρατίας, Αλέξανδρο Ζαΐμη, τον πρωθυπουργό, Θρασύβουλο Ζαΐμη, τον πρώτο δήμαρχο Πατρών, Ιωάννη Ζαΐμη, κ.ά. Γνωστός και ο καθηγητής Πανεπιστημίου, Θεόδωρος Ζαΐμης, ο γιατρός που έκανε την πρώτη εγχείρηση έλκους στομάχου στην Ελλάδα.

**ΜΕΓΑΛΗ Η ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ** των Ζαΐμηδων, πολύ μεγάλη...